

Filozofia przyrody

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 07GLS.11HS.02527.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Koordynator zajęć	Mariusz Szynkiewicz		
Prowadzący zajęcia	Mariusz Szynkiewicz		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu filozofii w ujęciu historycznym i systematycznym ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z przyrodą (także także o odniesieniu do nauk o Ziemi)
C2	Zaznajomienie z głównymi problemami filozofii przyrody, ontologii przyrodniczej i metafizyki (z uwzględnieniem nauk o Ziemi)
C3	Rozwinięcie umiejętności posługiwania się podstawową terminologią filozoficzną i naukową (ze szczególnym uwzględnieniem terminologii z zakresu fil. przyrody i wybranych pojęć z zakresu nauk przyrodniczych)
C4	Rozwinięcie umiejętności identyfikacji cywilizacyjnych, prawnych, etycznych oraz kulturowych interpretacji poznania natury i relacji człowiek - przyroda
C5	Wyrobinienie umiejętności formułowania i uzasadniania stawianych tez i dokonywanych ich ocen (ze szczególnym uwzględnieniem zasad formułowania hipotez dotyczących zagadnień naukowych)

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada podstawową wiedzę na temat głównych zagadnień filozoficznych ze szczególnym uwzględnieniem dociekań dotyczących świata przyrody (również tych, wynikających z badań prowadzonych w ramach nauk o Ziemi)	GEL_K1_W01	Kolokwium pisemne
W2	Zna główne orientacje, poglądy i doktryny z zakresu filozofii przyrody w ich relacji do wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych (w tym nauk o Ziemi)	GEL_K1_W01, GEL_K1_W11	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Posługuje się podstawową terminologią właściwą dla filozoficznych interpretacji natury	GEL_K1_U04, GEL_K1_U09	Kolokwium pisemne
U2	Prawidłowo analizuje właściwe dla różnych kultur uwarunkowania prawne, etyczne i cywilizacyjne myśli filozoficznej interpretującej naturę i miejsce jakie zajmuje je w niej człowiek (ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy nauk o Ziemi)	GEL_K1_U04, GEL_K1_U10, GEL_K1_U12	Kolokwium pisemne
U3	Właściwie wybiera literaturę źródłową dla studiów nad filozofią przyrody także z uwzględnieniem aspektów aksjologicznych i prawnych (np. w kontekście prawa autorskiego)	GEL_K1_U04, GEL_K1_U09, GEL_K1_U10	Kolokwium pisemne
U4	Obiektywnie interpretuje relację człowiek – świat przyrody. Potrafi dokonać krytycznej oceny wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień analizowanych na gruncie nauk o Ziemi)	GEL_K1_U05, GEL_K1_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Potrafi prowadzić dyskusje dotyczące szczegółowych zagadnień i problemów z zakresu filozofii przyrody z uwzględnieniem schematu: teza - uzasadnienie - ocena	GEL_K1_K01, GEL_K1_K05, GEL_K1_K06, GEL_K1_K07, GEL_K1_K08	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	- termin filozofia i ewolucja jego znaczenia - specyfika i zakres filozofii przyrody - filozofia a nauki przyrodnicze (z uwzględnieniem nauk o Ziemi)	W1, U1, U2	Wykład
2.	- główne działy filozofii w ujęciu systematycznym oraz jej relacja do badań nad przyrodą (z uwzględnieniem problematyki badawczej nauk o Ziemi) - przyroda jako przedmiot refleksji filozoficznej	W2, U1, U4	Wykład
3.	- główne zagadnienia z zakresu filozofii przyrody - przegląd krytyczny - terminologia - problematyka - dylematy etyczne i prawne - główne osie sporów	W2, U2, K1	Wykład
4.	- przegląd głównych orientacji oraz systemów z obszaru filozofii przyrody od czasów starożytnych do współczesności (ujęcie historyczne) - uporządkowanie chronologiczne posiadanej już wiedzy z zakresu filozofii przyrody	W1, W2, U1, U2, U4	Wykład
5.	- wskazanie relacji łączącej dzieje rozwoju nauk przyrodniczych (odkrycia, teorie, zmiany paradygmatów) z ewolucją filozofii przyrody, jako subdyscypliny filozofii - omówienie zależności wiążących filozofię i nauki przyrodnicze (z uwzględnieniem nauk o Ziemi)	W1, U3, U4, K1	Wykład
6.	- przekazanie wiedzy źródłowej i praktycznej umiejętności pracy z tekstem naukowym (na przykładzie filozofii przyrody) - wyjaśnienie podstawowych zasad tworzenia opracowań filozoficznych i prowadzenia dyskusji filozoficznej (w odniesieniu do wiedzy o przyrodzie i naukach przyrodniczych) z uwzględnieniem aspektów etycznych i prawnych	W1, U1, U3, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Praca końcowa (zaliczeniowa) obejmuje 3 pytania. Pyt. 1 i 2 dotyczą wiedzy z tematyki prouszanej w trakcie wykładu (wg podanej listy zagadnień egzaminacyjnych). Pyt. 3 ma charakter problemowy. Aby uzyskać ocenę dst. student/ka musi odpowiedzieć na każde z pytań co najmniej na ocenę 3 (nota częściowa - 51% odpowiedzi musi zostać uznane za poprawne) lub na dwa pytania co najmniej na ocenę 4+ (75% odp. musi zostać uznane za poprawne).

Literatura

Obowiązkowa

1. – Heller M., Filozofia przyrody. Zarys historyczny, Wyd. Znak 2004
2. – Such J., Szczeniak, M., Ontologia przyrodnicza, Wyd. Naukowe IF UAM 2001 (fragmenty)

Dodatkowa

1. – Tatarkiewicz W., Historia filozofii, T. 1-3, Warszawa 1980 (fragmenty)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	40
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GEL_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczenia się przez całe życie, w tym systematycznego uaktualniania i pogłębiania swojej wiedzy w zakresie geologii
GEL_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do realizacji i propagowania działań służących ochronie przyrody nieożywionej
GEL_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia dyskusji na tematy z zakresu geologii
GEL_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do oceny zagrożeń wynikających z prowadzonych badań i organizowania miejsca pracy zgodnie z przepisami BHP
GEL_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania kreatywnego
GEL_K1_U04	Absolwent/ka potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji, w tym publikacji naukowych, w celu rozbudowania swojej wiedzy geologicznej i stosować odpowiednią terminologię
GEL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi formułować proste hipotezy badawcze oraz projektować, wykonywać i dokumentować badania geologiczne, w tym terenowe: w formie zgodnej z przyjętymi w nauce konwencjami
GEL_K1_U09	Absolwent/ka potrafi zaprezentować wybrany temat z zakresu geologii przygotowany w oparciu o różne źródła informacji, w tym własne badania, a także krytycznie analizować i selekcjonować dane
GEL_K1_U10	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie średnio zaawansowanym (B2), w tym terminologią anglojęzyczną w stopniu wystarczającym do czytania prostych publikacji naukowych i prowadzenia konwersacji
GEL_K1_U12	Absolwent/ka potrafi organizować pracę indywidualną a także współdziałać i organizować pracę w grupie w celu rozwiązywania postawionych problemów
GEL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy geologiczne, ich przyczyny, mechanizmy i skutki oraz związane z nimi zagrożenia
GEL_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie akty prawne dotyczące geologii, prawa wodnego, budowlanego, autorskiego oraz inne akty prawne z nimi powiązane